

IV

(Informace)

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

RADA

Závěry Rady o úloze práce s mládeží, pokud jde o podporu rozvoje základních životních dovedností mladých lidí, které usnadní jejich úspěšný přechod do dospělosti, k aktivnímu občanství a do pracovního života

(2017/C 189/06)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC

1. Politické souvislosti této problematiky, které jsou uvedeny v příloze I těchto závěrů,

UZNÁVÁ, ŽE

2. Evropská unie se potýká s významnými ekonomickými a sociálními výzvami, částečně v důsledku rostoucí migrace, ale i v souvislosti s následky finanční a hospodářské krize.
3. Obzvláštní výzvy pak tento vývoj přináší pro demokratické hodnoty, sociální soudržnost, perspektivu zaměstnání a pracovního života, jakož i začlenění a spokojenost mladých lidí, zejména ohrožených a těch, kteří mají méně příležitostí.
4. Mají-li být tyto výzvy úspěšně vyřešeny, je nutné u mladých lidí prostřednictvím osvojovaných nezbytných životních dovedností ⁽¹⁾ posilovat koncept aktivního občanství spolu s koncepty souvisejících práv a povinností, včetně uznávání a respektování demokratických zásad a kulturní rozmanitosti a včetně zaručené svobody slova a přesvědčení.
5. Rozvoj [životních dovedností je rovněž důležitý nejen pro řešení ekonomických, politických, sociálních a lidských nákladů plynoucích z vysoké úrovně nezaměstnanosti mladých lidí, nýbrž i za účelem pomoci mladým lidem vymezit a formovat vlastní budoucnost kvalitním zaměstnáním, sociálním začleněním a aktivním občanstvím.

S OHLEDEM NA

6. Usnesení Rady o *nové agendě dovedností pro konkurenceschopnou Evropu podporující začlenění* ⁽²⁾ a zejména na skutečnost, že se v tomto usnesení uznává, že „je důležité jednat nad rámec bezprostředních potřeb trhu práce a zaměřit se rovněž na ty aspekty vzdělávání a odborné přípravy, které jsou schopny podněcovat inovace, podnikavost a tvořivost, formovat odvětví, vytvářet pracovní místa a nové trhy, posilovat postavení lidí (včetně těch nejzranitelnějších), obohatit demokratický život a rozvíjet angažované, talentované a aktivní občany“.
7. Přezkum doporučení o klíčových schopnostech pro celoživotní učení ⁽³⁾, který představuje příležitost pro inkluzivní přístup k rozvoji kompetencí, jež mohou mladým lidem pomoci a usnadnit jim úspěšný přechod do dospělosti, k aktivnímu občanství a do pracovního života. Současný evropský rámec klíčových schopností již na životní dovednosti vymezené v těchto závěrech odkazuje, byť uplatňuje odlišnou terminologii,

⁽¹⁾ Definice životních dovedností, jak jsou chápány v těchto závěrech Rady, je uvedena v bodech 10 až 12 a v příloze II.

⁽²⁾ Usnesení Rady o nové agendě dovedností pro konkurenceschopnou Evropu podporující začlenění (Úř. věst. C 467, 15.12.2016, s. 1).

⁽³⁾ Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2006 o klíčových schopnostech pro celoživotní učení (Úř. věst. L 394, 30.12.2006, s. 10).

ZDŮRAŽŇUJE, ŽE

8. Řešení výzev, které s sebou nese nezaměstnanost mladých lidí a následný rozklad sociálních struktur a politické odcizení, obnáší řadu aspektů, nicméně úlohou odvětví mládeže je umožnit mladým lidem prostřednictvím efektivní práce s mládeží nabýt a rozvinout životní dovednosti, které jim umožní maximalizovat svůj potenciál a podpoří je, aby začali a pak i nadále uměli svůj osobní, společenský a pracovní život žít naplňujícím a produktivním způsobem. Tyto životní dovednosti mohou také napomoci předcházet marginalizaci a bojovat proti propagandě, rétorice a chování, jež mohou souviset s radikalizací vedoucí případně k násilnému extremismu.

UZNÁVÁ, ŽE

9. Práce s mládeží může zahrnovat širokou škálu opatření, projektů, programů, aktivit a iniciativ pořádaných různými poskytovateli v rozličných kontextech, avšak určující charakteristikou praxe a zaměření práce s mládeží je osobní a společenský rozvoj mladých lidí.
10. Efektivní práce s mládeží může mít pro mladé lidi pozitivní výsledky v podobě
- rozvoje jejich kompetencí a následného posílení jejich osobního rozvoje,
 - prosazování a podpory pozitivních společenských hodnot, chování a postojů, zejména v jejich vztahu k ostatním,
 - posilování jejich tvůrčích a inovačních schopností a potenciálu, který jim umožní úspěšnou účast na pracovním životě,
 - podpory demokratických hodnot, což následně posílí aktivní občanství a účast na demokracii.
11. Životní dovednosti jsou pozitivní, přínosné a problémy řešící způsoby chování, vhodně a odpovědně používané v každodenním životě – doma, na internetu, v komunitě, v rámci vzdělávání či odborné přípravy a na pracovišti. Jsou souborem osobních a sociálních dovedností nabytých prostřednictvím vzdělání a odborné přípravy, práce s mládeží a neformálního a informálního učení, které lze využít k řešení otázek a problémů, s nimiž se lidé běžně setkávají v každodenním životě.

SOUHLASÍ S TÍM, ŽE

12. Životní dovednosti jsou důležité pro všechny mladé lidi, zvláštní význam však mají pro ohrožené mladé lidi a mladé lidi, kteří mají méně příležitostí, a to z hlediska jejich potřeb zaměstnání, společenského začlenění a demokratické účasti na demokracii.
13. Podpora mladých lidí při nabývání a rozvoji životních dovedností a zajištění tohoto nabývání a rozvoje mohou být nedílnou součástí politiky v oblasti mládeže na evropské i vnitrostátní úrovni.

KONSTATUJE, ŽE

14. V příloze II je uveden přehled životních dovedností spolu s řadou jejich charakteristických prvků. Přehled není ani preskriptivní, ani vyčerpávající a odráží životní dovednosti, jež může práce s mládeží nejlépe podpořit a pomoci mladým lidem získat. ⁽¹⁾
15. Životní dovednosti vymezené v příloze II se vyvíjejí a je na členských státech a příslušných evropských, vnitrostátních a místních zúčastněných stranách, aby určily, jak budou životní dovednosti prioritizovány, prezentovány a podporovány.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY PŘI ZOHLEDNĚNÍ ZÁSADY SUBSIDIARITY

16. Podporovaly práci s mládeží, pokud jde o její přispění k rozvoji životních dovedností mladých lidí, v rámci politiky v oblasti mládeže a opatřeních zaměřených na podporu mladých lidí.
17. Šířily mezi poskytovateli práce s mládeží výukové nástroje, metodiky a postupy, zejména ty, které vytvořili pracovníci s mládeží, jež mohou pomoci mladým lidem získat životní dovednosti, a podporovaly využívání těchto nástrojů a postupů.

⁽¹⁾ Pro účely těchto závěrů Rady se poskytovateli práce s mládeží rozumí jakékoli organizace, agentury a jiné subjekty, s vládní podporou či dobrovolné, které poskytují práci s mládeží na základě programů, projektů a iniciativ pro mladé lidi.

18. Dále podporovaly vzdělávání, odbornou přípravu a činnosti vzájemného učení pro poskytovatele práce s mládeží s cílem posílit jejich schopnosti podporovat mladé lidi při nabývání životních dovedností.
19. Ve vhodných případech uznávaly a validovaly vzdělávací programy a programy odborné přípravy, jež posilují schopnost pracovníků s mládeží, ať již placených či dobrovolných, a vedoucích mládeže úspěšně využívat výukové nástroje, metodiky a postupy, které mladým lidem pomáhají určovat, nabývat a rozvíjet životní dovednosti za využití hodnotících a sebehodnotících nástrojů a metod.
20. Podporovaly a posilovaly mezi mladými lidmi dobrovolnictví, které jim může nabývání životních dovedností usnadnit a může přispět k tomu, aby se mladí lidé spolu s poskytovateli práce s mládeží účastnili projektů a iniciativ v oblasti práce s mládeží.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ

21. Podporovaly a poskytovaly příležitosti pro vzájemné učení, projekty a iniciativy, v jejichž rámci by si poskytovatelé práce s mládeží mohli vyměňovat znalosti, nástroje a zkušenosti v oblasti podpory a rozvoje životních dovedností mladých lidí.
22. Zvážily, jaké životní dovednosti získané mladými lidmi prostřednictvím práce s mládeží lze vymezit a zdokumentovat a jakým způsobem to provést, aby bylo usnadněno posuzování a osvědčování v rámci mechanismů pro uznávání neformálního a informálního učení⁽¹⁾.
23. Maximálně využívaly Erasmus+ a jiné programy financování EU na podporu práce s mládeží v praxi s cílem podporovat a rozvíjet u mladých lidí životní dovednosti.
24. Posílily dialog mezi prací, politikou a výzkumem v oblasti mládeže a koordinaci mezi místní, regionální, vnitrostátní a evropskou úrovní, čímž se usnadní navazování kontaktů, spolupráce, vzájemné učení a výměny s cílem podporovat a rozvíjet u mladých lidí životní dovednosti.
25. Určily, podporovaly a šířily stávající i inovativní nástroje, metodiky a postupy, jež podporují životní dovednosti v různých kontextech práce s mládeží.
26. Prosazovaly a podporovaly, zejména mezi poskytovateli práce s mládeží, institucemi zajišťujícími vzdělávání a odbornou přípravu, sociálními službami a službami zaměstnanosti, jakož i sociálními partnery, meziodvětvová partnerství a iniciativy, které mohou mladým lidem pomoci nabývat a rozvíjet životní dovednosti.

VYZÝVÁ EVROPSKOU KOMISI, ABY

27. Přispěla k budování znalostí o životních dovednostech podporovaných a rozvíjených prostřednictvím práce s mládeží a napomáhala členským státům při podpoře budování kapacit a profesního rozvoje pracovníků s mládeží.
28. Podporovala práci s mládeží coby nedílný element *nové agendy dovedností*, jenž zvyšuje hodnotu všech jejích aspektů, doplňuje je a podporuje.
29. Prosazovala a podporovala meziodvětvový přístup pomáhající mladým lidem získávat a rozvíjet nutné kompetence s cílem usnadnit jim úspěšný přechod do dospělosti, k aktivnímu občanství a do pracovního života.
30. Zajistila, aby tyto závěry Rady přispěly k přezkumu doporučení o klíčových schopnostech pro celoživotní učení s cílem posílit rozměr životních dovedností v evropském rámci klíčových schopností a být s nimi v souladu.

⁽¹⁾ Doporučení Rady o uznávání neformálního a informálního učení (Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 1).

PŘÍLOHA I

Politické souvislosti

- Doporučení Evropského parlamentu a Rady o klíčových schopnostech pro celoživotní učení – Úř. věst. L 394, 30.12.2006, s. 10.
- Doporučení Rady o uznávání neformálního a informálního učení – Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 1.
- Doporučení Rady o cestách prohlubování dovedností: nové příležitosti pro dospělé – Úř. věst. C 484, 24.12.2016, s. 1.
- Závěry Rady o přínosu kvalitní práce s mládeží pro rozvoj, dobré životní podmínky a sociální začleňování mladých lidí – Úř. věst. C 168, 14.6.2013, s. 5.
- Závěry Rady o maximálním využití potenciálu politiky v oblasti mládeže při dosahování cílů strategie Evropa 2020 – Úř. věst. C 224, 3.8.2013, s. 2.
- Závěry Rady o zlepšení sociálního začlenění mladých lidí, kteří nejsou zařazeni do pracovního procesu ani do vzdělávání či odborné přípravy – Úř. věst. C 30, 1.2.2014, s. 5.
- Závěry Rady o podpoře podnikání mladých lidí v zájmu sociálního začlenění mladých lidí – Úř. věst. C 183, 14.6.2014, s. 18.
- Závěry Rady o podpoře práce s mládeží v zájmu zajištění soudržných společností – Úř. věst. C 170, 23.5.2015, s. 2.
- Usnesení Rady o podpoře politické účasti mladých lidí na demokratickém životě Evropy – Úř. věst. C 417, 15.12.2015, s. 10.
- Společná zpráva Rady a Komise za rok 2015 o provádění obnoveného rámce evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018) – Úř. věst. C 417, 15.12.2015, s. 17.
- Závěry Rady o úloze dobrovolných činností ve sportu při podpoře aktivního občanství – Úř. věst. C 372, 20.12.2011, s. 24.
- Závěry Rady o maximálním využití potenciálu sportu na základní úrovni pro rozvoj průřezových dovedností, zejména u mladých lidí – Úř. věst. C 172, 27.5.2015, s. 8.
- Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů *Nová agenda dovedností pro Evropu – Společně pracovat na posílení lidského kapitálu, zaměstnatelnosti a konkurenceschopnosti* (2016).
- Usnesení Rady o nové agendě dovedností pro konkurenceschopnou Evropu podporující začlenění – Úř. věst. C 467, 15.12.2016, s. 1.
- Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o předcházení radikalizaci vedoucí k násilnému extremismu – Úř. věst. C 467, 15.12.2016, s. 3.

Studie, zprávy expertních skupin a prohlášení

- Práce s mladými lidmi: hodnota práce s mládeží v Evropské unii (2014).
- Rozvoj tvůrčího a inovativního potenciálu mladých lidí prostřednictvím neformálního učení způsoby, jež jsou relevantní pro zaměstnání (2014).
- Kvalitní práce s mládeží – společný rámec pro další rozvoj práce s mládeží (2015).
- Přínos práce s mládeží, pokud jde o řešení výzev, kterým mladí lidé čelí, zejména přechodu ze vzdělávání do zaměstnání (2015).
- Prohlášení z první evropské konference o práci s mládeží (2010).
- Zpráva a prohlášení z druhé evropské konference o práci s mládeží (2015).

PŘÍLOHA II ⁽¹⁾

Přehled životních dovedností a jejich charakteristických prvků			
Mezilidské	Komunikace	Kognitivní	Osobní
vedení, řešení konfliktů, plánování a organizace, týmová práce, vyjednávání, mezikulturní povědomí	vyjadřování pohledů a názorů (a naslouchání jim), diskutování a rozprava, digitální a mediální gramotnost, prezentace, obhajoba zájmů	kritické myšlení, odůvodněná analýza, tvůrčí myšlení, řešení problémů, rozhodování, interpretace, úsudek	sebedůvěra, sebeúcta, odolnost, samostatnost, iniciativnost, empatie
<p>Charakteristikou těchto životních dovedností je, že jsou:</p> <p>celostní, a to v tom smyslu, že jejich účelem je rozvíjet osobnost celkově a pomáhat jí dosáhnout pozitivní seberealizace v roli jednotlivce i v rámci společnosti;</p> <p>hodnotné samy o sobě, neboť mladým lidem poskytují pozitivní a obohacující zkušenosti získané během vzdělávání, jež podporují jejich rozvoj.</p> <p>komplementární a posilující, neboť podporují učení a rozvoj mladých lidí v rámci vzdělávání a odborné přípravy, rodiny, komunity, občanského a společenského života i na pracovišti.</p> <p>průřezové a meziodvětvové, bez ohledu na kontext, ať již ve vzdělávání, na pracovišti, či při podnikání kulturních, společenských a politických činností, dovednosti takto nabyté jsou okamžitě relevantní a použitelné.</p> <p>oporou a zdrojem možností, protože díky nim nacházejí nadání, schopnosti a možnosti mladých lidí, jakož i jejich chování a postoje konstruktivní uplatnění v osobním, občanském, kulturním a pracovním životě.</p>			

⁽¹⁾ Přehled životních dovedností zahrnuje některé z nejběžněji zmiňovaných dovedností a kompetencí, na něž odkazuje mezinárodní literatura, a zejména studie a zprávy expertních skupin uvedené v příloze I.